

váš Žurnál čítajte aj na internete: www.zurnaly.sk

GALANTSKÝ A ŠALIANSKY

ŽURNÁL 4.

vychádzame
už od r. 1996!

... váš regionálny časopis, ktorý sa dobre číta...

Ročník XXVII • SEPTEMBER 2023 • časopis pre občanov okresov Galanta a Šaľa

Pomôže György Gyimesi Maďarom opäť sa v parlamentných voľbách 30. septembra 2023 dostať do NR SR? /str. 10

Bude vo voľbách 30. septembra 2023 horúcim železkom práve Uhríkova Republika? /str. 12

Matica slovenská oslavuje 160 rokov od svojho založenia /str. 4

Galantská nemocnica otvorila nový urgentný príjem /str. 14

Obydlná: Republika, Repiková 18, Nitra, IČO 31811761.
Zhotoviteľ: Mgr. Alena Jašková, Vydavateľstvo Helena, IČO 34644237, Šala.

VERNÝ SLOVENSKU

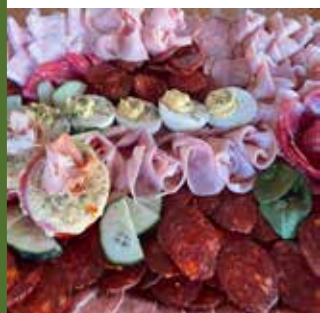
39

Mgr. Radovan TÓTH

H N U T I E
Republika

25

PENZIÓN
Dori
RESTAURANT

*Chutné jedlo, výborná obsluha,
elegantné ubytovacie priestory.
Rozumná cena pre každého!*

web: www.penziondori.sk

kontakt: 0907 779 183

e-mail: info@penziondori.sk

Diakovce 129 (smer obec Tešedíkovo)

Udelenie čestného občianstva kniežatu Antalovi II. Esterházy de Galantha

Tohtoročné Galantské trhy ponúkli návštevníkom pestrú zmes zážitkov

Na slávnostné otvorenie Galantských trhov prišlo množstvo ľudí

Každý rok sa v Galante koná udalosť, ktorá je najväčším a najvýznamnejším podujatím mesta. Galantské trhy, považované za vrchol mestských podujatí, nedávno opäť rozziarili ulice tohto historicky bohatého mesta. Začali sa vo štvrtok 10. augusta historickým sprievodom mestom od mestského úradu do neogotického kaštieľa. A práve v jeho areáli primátor mesta Galanta Mgr. Peter Kolek udelil čestné občianstvo kniežatu Antalovi II. Esterházy de Galantha za významnú podporu a rozvoj kultúrneho dedičstva mesta Galanta na medzinárodnej úrovni. Po vykonaní tohto slávnostného aktu primátor oficiálne otvoril 37. ročník Galantských trhov. Keďže mesto Galanta má korektné vzťahy s viacerými partnerskými mestami, v piatok primátor Galanty a starostka mesta Mikulov Jitka Sobotková podpísali pre-

dĺženie partnerskej zmluvy na ďalších 10 rokov. Galantské trhy však neboli len o týchto významných udalostiach. Po všetky tri dni mali návštevníci možnosť bohatého kultúrneho vyžitia v podobe rôznych tanečných a hudobných skupín. Každovečernými koncertmi v amfiteátri ich sprevádzali Cico band & Rene Renny, Kali a Peter Pann, Duchoňovci, Kollárovci, ale aj maďarskí interpreti TNT a Nikolas Takács. Športovci si taktiež prišli na svoje. Galantské trhy ponúkli turnaje v stolnom tenise, futbale, Medzinárodný kolkársky turnaj, Memoriál Jožka Pivku, či BOX s podtitulom „Návrat k tradíciám“. Tradičnou bola súťaž vo varení gulášu, vína ulička alebo pivná súťaž. Súčasťou trhov boli tiež rôzne umelecké či záhradkárske výstavy. Počas celých troch dní bol, samozrejme, pripravený aj program pre deti. Každý deň

v dopoludňajších hodinách si mohli deti užiť detské divadlo alebo im program spríjemnilo CVC Spektrum. Galantské trhy sa však premiestnili aj do Galandie, kde na deti čakali okrem bazénov a tobogánov aj rôzne úlohy, zábavné súťaže s malou odmenou, minidisko a koncerty Tárjka a Popletajky.

Galantské trhy už dávno presiahli hranice samotného mesta. Každý rok sem prichádzajú návštevníci nielen z okolia, ale aj zo zahraničia, aby si užili tri dni plné zábavy, kultúrnych podujatí, výbornú gastronómiu, zábavné atrakcie a bohatý stánkový predaj. Aj preto tento ročník pozitívne zhodnotili viacerí návštevníci, a za to patrí veľká vďaka všetkým organizátorom a dobrovoľníkom. Práve vďaka nim mohli tohtoročné Galantské trhy ponúknuť návštevníkom pestrú zmes zážitkov.

- R -

Matica slovenská oslavuje 160 rokov od svojho založenia

Aktuálne hovoríme s riaditeľkou Domu Matice slovenskej v Nitre Mgr. Veronikou Bilicovou (na snímke), ktorá povedala:

„Verím, že čitateľom históriu, hlavne vznik Matice slovenskej netreba zvlášť predstavovať. Stále dúfam, že práve Vaša prvá otázka patrí k všeobecnému rozhládu každej vzdelanej Slovenky a Slováka. Matica slovenská je našou najstaršou národnou, kultúrnou, vedeckou, osvetovou a vydavateľskou inštitúciou. Zohrala úlohu pri všetkých významných prelomových dejinných etapách nášho národa. Jej samotnému vzniku predchádzal rok 1861 a formovanie Memoranda národa slovenského, politického programu na Slovenskom národnom

zhromaždení v Turčianskom sv. Martine, kde odznela aj požiadavka založenia slovenského celonárodného kultúrneho spolku. V tomto období sa už sformoval Dočasný výbor Matice slovenskej, ktorý už podnikal všetky kroky vedúce k roku 1863, a to samotnému vzniku Matice slovenskej. Ustanovujúce Valné zhromaždenie sa konalo 4. augusta 1863, symbolicky na počesť miléniových osláv našich vierozvestcov sv. Cyrila a Metoda a ich príchodu na naše územie.

Cieľ či poslanie Matice bol jasne sformulovaný v úvode Stanov, ktorý je bezo zmeny súčasťou aj aktuálne platných Stanov MS: „Slovenská Matica je jednota milovníkov národa a života slovenského a jej cieľ: v členoch slovenského národa mravnú a umnú vzdelanosť budiť, rozširovať a utvrdzovať; slovenskú literatúru a krásne umenia pestovať a podporovať a tým i hmotný dobrobyt slovenského národa napomáhať, a na jeho zvelebení pracovať“. Spájajúci národný a kresťanský motív odzrkadľovali aj prvé najvyššie zvolené vedúce funkcie – predsedom MS sa stal banskobystrický rímsko-katolícky biskup Štefan Moyses a podpredsedom evanjelický superintendent Karol Kuzmány. Najvyšším orgánom Matice slovenskej je dodnes na demokratickom princípe postavené práve Valné zhromaždenie, čiže delegáti a zástupcovia všetkých matičných miestnych odborov z celého Slovenska.

Myslím si, že prvá etapa pôsobenia Matice je tiež notoricky známa v našom

všeobecnom rozhláde. Jej pôsobenie sa skončilo skoro už v r. 1875, kedy bola Uhorskou vládou násilne zatvorená spolu s tromi slovenskými gymnáziami. K jej oživotvorení došlo v r. 1919, a to 5. augusta, kedy nadviazala na svoju predchádzajúcu vedeckú, osvetovú, zbierkotvornú a vydavateľskú činnosť, ale predovšetkým sa vtedy začínali formovať aj prvé miestne odbory a mobilizovať aktívna matičná základňa. V súvislosti s tohtoročným 160. výročím vzniku Matice slovenskej naše pracovisko Domu Matice slovenskej v Nitre spracovalo matičné dejiny cez kontext jej jednotlivých predsedov. Naša graficky pútavo spracovaná výstava približuje známe či menej známe osobnosti, ale najmä zaujímavé dejinné súvislosti aj z hľadiska súčasného pohľadu a bližšieho pochopenia kontextu tej-ktorej doby. Verím, že práve prostredníctvom našich miestnych odborov sa dostane do pozornosti aj verejnosti v okolí Šurian.“

• V súčasnosti nitrianska kancelária, resp. Nitriansky dom Matice slovenskej, zastrešuje 5 okresov, na čo zameriavate svoju činnosť v súčasnosti? Akú pozornosť Vám venuje štát, pomoc od štátu, dotácie - stačí na Vašu činnosť?

„Začnem od konca, finančná pomoc nám nestačí, štátne financie sa na pracoviská z dôvodu ich nedostatku, ale aj účelovej viazanosti nedostávajú, čo napokon pri nedávnom vládnom audite

pripomienkovala aj Matica slovenská. Pri podujatiach sme odkázaní na rôzne grantové schémy, nie však pri všetkých je ich získanie jednoduché, pretože sa riadime samostatným Zákonom o MS a sme zriaďovanou inštitúciou. Spolupracujeme s mnohými občianskymi či neziskovými združeniami a je to paradoxné, ale pri porovnávaní zriaďovaných a nezriaďovaných inštitúcií karta nie je iba čierna alebo biela, máme z nášho pohľadu až mnoho spoločného. Zvlášť v kultúre osobne držím palce aj mnohým subjektom nezriaďovanej oblasti a absolútne nesúhlasím s predvolebnými bludmi, ktoré máme možnosť aktuálne pozorovať v rámci prebiehajúcej kampane, ktoré vrhajú negatívne svetlo na všetky občianske združenia a neziskové organizácie. Na chod pracoviska si jednoducho musíme zarobiť sami a vzhľadom na súčasnú situáciu sa teda poriadne obraciame, a to iba dvaja, resp. 1,5 zamestnanca. V Nitre sa však staráme o budovu, ktorá „zhltné“ mnohú našu energiu a finančné prostriedky. Ale sme

za ňu veľmi vďační. Svoju činnosť však robíme zanietene bez nazerania na pracovný čas či finančné benefity a z veľkej časti rovnako dobrovoľne a v niečom rovnocenne ako naše odbory. Sme metodickým a koordinačným pracoviskom pre okresy Nitra, Šaľa, Zlaté Moravce, Topoľčany a Nové Zámky vrátane Štúrova a Nesvád. Spolu pod nami pôsobí 50 MO MS. Pri MO MS pracuje spolu 33 folklórnych, divadelných a záujmových združení, z toho 25 združení sú aj kolektívnymi členmi MS. Viaceré MO MS majú rozvinutú družobnú spoluprácu s inými MO MS zo Slovenska, ako aj s krajanmi a Maticami v zahraničí. Pre porovnanie, keď sme si teraz čítali rôzne staršie články, kedysi napríklad iba v Dome Matice slovenskej Komárno pracovalo 5 zamestnancov a 1 riaditeľ s 10 miestnymi odbormi. Zvykli sme si na to, že dnes je pútavé mediálne osvočovanie, ale následné ospravedlnenie po zistení opaku už nikoho z médií či daného útočníka účelovo nezaujíma. Je únavné byť ustavičným apológom, za

naše pracovisko vravia naše podujatia, činnosť a hlavne spolupráca s našimi odbormi v okresoch. Mediálne boje a osočovanie nás nezaujíma, pretože je to len boj jednostranný a účelový. V Nitre sa nám však mediálne dobre spolupracuje a tešíme sa z množstva zaujímavých projektov, ktorým médiá venujú pozornosť. Naša činnosť vrátane zamerania miestnych odborov, ktoré sú našou integrálnou súčasťou je naozaj široká. Veľa podujatí je realizovaných v oblasti tradičnej ľudovej kultúry, tu sa posledné roky sústredí naša pozornosť na kritickú prácu v tejto oblasti a odbúravanie rôznych negatívnych aspektov, medzi inými, ako napríklad vznik pseudokrojov či nedostatočné bádanie organizátorov podujatí v tejto oblasti. 8. a 9. septembra sa tešíme z 8. ročníka medzinárodného gajdošského festivalu Zagajduj gajdoško, ktorému sa momentálne naplno venujeme a tento rok chystáme s Campana fest jedno prekvapenie. Máme však spoločne s regionálnym historikom a našou rímsko-katolíckou farnosťou na Klokočine

rozbehnutý celoročný projekt v súvislosti s vyhláseným Rokom kresťanskej kultúry. Chceme pripraviť viacero vzdelávacích aktivít a edukačných materiálov pre deti, mládež a školy. Dokončíme výstavu Poznáš tieto tváre, venujúcu sa priblíženiu histórie Matice slovenskej cez jej predsedov. Tešíme sa z nového materiálu, ktoré pre nás pripravilo naše vedné ústredie k osobnosti kráľa Svätopluka a celkovo obdobiu Samovej ríše a ktoré bude súčasťou edukácie v rámci celoslovenskej súťaže Svätoplukovo kráľovstvo oživa. Všetky naše projekty tvoríme tak, aby ich vedeli využiť aj naše miestne odbory. No a napokon činnosť našich odborov je nesmierne zaujímavá, od folklórnych festivalov cez výstavy, prednášky, rôzne súťaže, ochotnícke divadelníctvo, vzdelávania, spomienkové slávnosti k dôležitým národným udalostiam a osobnostiam, spoluprácu s krajanmi, ale aj iné kvalitatívne výstupy ako vlastné nahrávky skupín a súborov či vydanie publikácií v oblasti, pre nás nesmierne dôležitej, regionálnej histórie. V najbližšom období sa chceme viac zamerať na spoluprácu so školami v rámci našej memorandovej spolupráce a tu chceme pokračovať v úspešnej putovnej matičnej výstave k Roku odkazu Štúrovcov, ktorá vďaka nám a našim odborom zavítala na jar aj do okresu Nové Zámky.“

• Začiatkom augusta boli oslavy 160. výročia založenia Matice slovenskej. Táto významná kultúrna ustanovizeň si určite zaslúži pozornosť. Ako prebehli oslavy, akú pozornosť venovali oslavám naši štátnici (vláda, parlament, poslanci, prezidentka)?

„Oslavy venované 160. výročiu vzniku Matice slovenskej, ale aj 30. výročiu Slovenskej republiky dopadli nad naše očakávania. Práve Dom Matice slovenskej v Nitre spolu s našimi kolegami z Oblastného pracoviska v Hrušove a Dome Matice slovenskej v Rožňave organizač-

ne zabezpečovali druhý deň slávností. Ten sa niesol v hudobno-folklórnej línii, kde sme chceli predstaviť množstvo našich záujmových kolektívnych členov z celého Slovenska. Tých má však Matica slovenská spolu 243, ktoré pôsobia celkovo pri 505 miestnych odboroch naprieč Slovenskom. I napriek tomu sme v pomerne krátkom časovom slede dokázali vytvoriť zaujímavý program s 554 folkloristami a celkovo 26 kolektívami. Večerný program vyvrcholil galaprogramom, kde sa návštevníci mohli tešiť zo Speváckeho zboru slovenských učiteľov, Komorného zboru Zvony zo Selenče (Srbsko), FS Chemlon z Humenného, FS Marína zo Zvolena, samostatného programu SLUK-u a neskôr speváčok Veroniky Rabady a Zuzany Smatanovej. Celý tento sobotný program sa mal pôvodne realizovať v matičnej Turčianskej záhradke, čiže priamo pre sídelnou budovou Matice slovenskej. Zlé počasie nám však skrížilo plány a museli sme sa organizačne presunúť do Športovej haly Martin – Podháj. Práve kvôli tejto zmene, ktorú sme verejnosti oznámili 2 dni pred oslavami, si nesmierne vážime podporu, ktorú návštevníci Matice venovali. Len počas sobotného dňa program videlo do 1500 návštevníkov. Samozrejme, oslavy podporilo množstvo našich členov, ktorí na desiatkach autobusov prichádzali do Martina z celého Slovenska. Rovnako sme radi, že program spestrili aj naši vzácní hostia zo zahraničia. Z Matice slovenskej Rijeka (Chorvátsko) k nám pricestovali tri skupiny, zo Srbska sme hostili Folklórny súbor KUS Zvolen – Kulpina a Spevácky zbor Zvony zo Selenče.

V rámci slávnostného galaprogramu predniesol svoj prejav predseda Národnej rady SR Boris Kollár, ktorý v úvode skonštatoval, že na tieto slávnosti prišli zástupcovia rôznych politických strán naprieč celým politickým spektrom. Primátor Mesta Martin Ján Danko sa poďakoval Matici slovenskej za jej doterajšiu činnosť a poznamenal, že nebyť

Matice, Martin by sa nikdy nestal takým významným politicko-kultúrnym centrom vtedajšej doby, v ktorom pôsobili, našli domov, ale aj miesto posledného odpočinku významné osobnosti slovenského národa. V sobotu ráno sa konalo aj slávnostné zasadnutie Rady Slovákov žijúcich v zahraničí v storočnej výbovni Matice slovenskej.

Hudobnej a folklórnej línii osláv predchádzala odborná a vedecká programová línia. V piatok 4. augusta Matica otvorila V. Kongres Matíc a inštitúcií slovanských národov, hostila 19 delegácií z 11 európskych krajín. Zároveň sa slávnostne odhalila busta Mons. Františkovi Fugovi, predsedovi Zahraničnej Matice slovenskej, autorovi súčasnej slovenskej vlajky a exilovému gréckokatolíckemu kňazovi, pri príležitosti storočnice jeho narodenia. Odhalenú bustu požehnal emeritný arcibiskup prešovskej archieparchie Ján Babjak SJ, ktorý taktiež vystúpil aj s príhovorom. Prítomný bol podpredseda Národnej rady SR Juraj Blanár, ktorý poďakoval Matici slovenskej, že nezabudla na tohto nášho rodáka. Z rodinných príbuzných boli prítomní synovci Františka Fugu, bratia Cupákovci. V podvečer si návštevníci mohli pozrieť inscenované Valné zhromaždenie Matice slovenskej z r. 1863 s príchodom Štefana Moyses. Na mieste odzneli aj príhovory prítomných predstaviteľov domácich a zahraničných delegácií. Ako prvý vystúpil bývalý prezident SR Ivan Gašparovič, ktorý zdôraznil, že Matica slovenská má svoju históriu a svoje miesto v našej spoločnosti. Vo večerných hodinách bol zase pripravený muzikál Čaj o piatej z dielne našich kolegov z Komárna, a to Divadla Komora pôsobiaceho pri Dome Matice slovenskej v Komárne. Ekumenickú líniu osláv zase zavŕšila nedela, kedy sa konali rímskokatolícka sv. omša, evanjelické služby Božie a gréckokatolícka bohoslužba.“

*pytala sa: Mgr. Alena Jaššová
foto: DMS v Nitre*

Galantský a Šalienský Žurnál - regionálny časopis pre okresy Šaľa a Galanta.

Prezentačný, exkluzívny, informačný a reklamný časopis firiem, súkromných spoločností, štátnych inštitúcií, škôl, samospráv a osobností regiónu

e-mail: gszurnal@gmail.com; www.zurnaly.sk; tel.: 0903 516 499; ročník XXVII.

VYDÁVA: Alena JAŠŠOVÁ - Vydavateľstvo "HELENA", Dolná 5, Šaľa, IČO: 34644237, časopis registrovaný pod č.: EV 3497/09, ISSN 1339-1933 ● Šéfredaktorka: Mgr. Alena JAŠŠOVÁ, promovaná žurnalistka, mobil: 0903/516 499 ● Grafická príprava: Peter Orbán - Zoxo Press, zoxo@zoxo.sk ● INZERČIA: denne, č. tel.: 0903 516 499, dohodou. ● Pri opakovaní inzerátu - výrazná zľava. ● Farebná inzercia - informácie v redakcii. Redakcia si vyhradzuje právo krátenia príspevkov. ● Názory opýtaných a ďalších občanov, ktorí poskytujú informácie do periodika, nemusia byť totožné s názorom vydavateľstva a NEMOŽNO ich teda spájať. Časopis odzrkadľuje postoje, názory čitateľov a ďalších občanov, v súlade s ich právom na slobodný prejav a poskytuje im len tlačový priestor na vyjadrenie svojich myšlienok. Vydavateľ neznáša prípadné právne, resp. trestné následky, ktoré by mohli svojimi názormi, či prejavmi spôsobiť inej osobe, skupine osôb, organizácii. Každý prispievateľ - občan je na uvedené riziko upozornený, čím sa vydavateľstvo chráni pred prípadnou občianskoprávnou a trestnoprávnou zodpovednosťou za následky, ktoré by mohol občan, dopisovateľ, svojou výpoveďou, názorom, listom, či inou informáciou spôsobiť inej osobe, či skupine osôb, organizácii. Prípadné návrhy za škody (zneváženie dobrého mena, urážka na cti) spôsobené vyjadrením občianskeho názoru na problém, postoj, si dotknutý subjekt preto nemôže uplatňovať voči vydavateľstvu. Jediné v tom prípade, že by tento názor vyjadril pracovník vydavateľstva.

Vychádza dvojmesačne, v prípade potreby aj mimoriadne vydania. /Toto číslo vyšlo: 8. septembra 2023.

Stredná odborná škola chovu koní a služieb – Lótenyésztesi és Szolgáltatóipari Szakközépiskola, Štúrova 74, 927 01 Šaľa
 Tel./fax 031/770 2982, E – mail: soupsala@gmail.com, IČO: 00159000

Stredná odborná škola chovu koní a služieb – Lótenyésztesi és Szolgáltatóipari Szakközépiskola, ako organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK v súlade s § 9a ods. (5) a ods. (9) zák. č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov zverejňuje

zámer prenajať formou priameho nájmu časť dočasne prebytočných priestorov:

1. v areáli školy, parc. č. 2418/1, Štúrova 74, LV č. 304, k. ú. Šaľa, **4 pozemky o výmere 12,5 m²** vhodné na umiestnenie reklamného panelu s cenou nájmu minimálne: **jednostranné reklamné zariadenie od 3 m² do 12,5 m² výlepovej plochy - 350,- €/rok bez DPH, obojstranné reklamné zariadenie od 3 m² do 12,5 m² výlepovej plochy - 500,- €/rok bez DPH.**

Doba nájmu: na jeden rok.

2. v areáli školy, parc. č. 2415/63, Štúrova 74, LV č. 304, k. ú. Šaľa, **1 pozemok o výmere 12,5 m²** vhodné na umiestnenie reklamného panelu s cenou nájmu minimálne: **jednostranné reklamné zariadenie od 3 m² do 12,5 m² výlepovej plochy - 350,- €/rok bez DPH, obojstranné reklamné zariadenie od 3 m² do 12,5 m² výlepovej plochy - 500,- €/rok bez DPH.**

Doba nájmu: na jeden rok.

Termín obhliadky: je možné dohodnúť telefonicky na č.tel. 031/7712983

V prípade záujmu Vaše cenové ponuky zasielajte na adresu: **Stredná odborná škola chovu koní a služieb – Lotenyésztesi és Szolgáltatóipari Szakközépiskola, Štúrova 74, 927 01 Šaľa do 26.09.2023 do 15.00 hod. v označenej obálke: „NÁJOM – neotvárat“.**

Ponuka uchádzača musí obsahovať: meno a priezvisko, adresu fyzickej osoby, resp. názov, sídlo, IČO právnickej osoby, zastúpenie, aktuálny výpis OR resp. ŽR, ponúknutú cenu a účel využitia nájmu.

K žiadosti je potrebné doložiť potvrdenie, že uchádzač nie je osobou v zmysle § 9a ods. 6 a 7 zák. č. 446/2001 Z.z. o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov.

Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo odmietnuť všetky predložené ponuky.

Bližšie informácie na tel. č. 031/7712983.

Ing. Lívia Szabóová
 riaditeľka školy

V Súkromnej strednej odbornej škole v Sládkovičove prekvapia študentov atraktívnymi novinkami

Letné prázdniny sú minulosťou a do škôl sa vrátili žiaci. Ani počas dvoch mesiacov však tieto budovy neboli úplne opustené. Pedagogickí i nepedagogickí zamestnanci modernizovali, čo sa dalo. Niekde sa zamerali na skvalitnenie výučby pomocou modernejšieho vybavenia alebo v školách kládli dôraz na estetické a príjemnejšie prostredie. Vo vynovených priestoroch sa iste všetci cítia omnoho lepšie. Aj v Súkromnej strednej odbornej škole v Sládkovičove sa počas letných prázdnin venovali renovácii a zriaďovaniu nových tried a učební. V tejto vzdelávacej inštitúcii sa môžu popýšiť modernými vychytávkami, vďaka ktorým študenti získajú dokonalé teoretické vedomosti, ako aj praktické zručnosti. Viac nám porozprával riaditeľ tejto školy PhDr. PaedDr. Attila Takács.

Objekt tejto súkromnej školy pôsobí veľmi sympaticky. Interiér ukrýva zborovňu, množstvo tried a učební, ktoré sa nachádzajú aj na poschodí a v podkrovi. Práve pod strechou je atraktívna miestnosť, ktorá bude slúžiť študentom tejto školy ako fotoštúdio. Na nádvorí, za strednou odbornou školou, prekvapí novovybudované ihrisko.

Letné prázdniny využili i na rekonštrukciu a modernizáciu spodnej časti školy. „Z prízemnia sa nám odsťahovala základná škola, spodné časti budovy boli vlhké, takže sme ich museli zrekonštruovať zvnútra aj z vonkajšej časti. Venovali sme sa i budovaniu klasických tried aj učební. Okrem toho sa nám podarilo zriadiť telocvičňu a máme tu aj kaplnku. Vo výstavbe je momentálne aj kino,“ priblížil riaditeľ školy. Ako

doplnil PhDr. PaedDr. Attila Takács, pre ktorého je škola zároveň aj srdcovou záležitosťou a trávi v nej veľa času, ani pedagógovia sa neštítali manuálnej práce a pomáhali. Ako podotkol, vedia si v škole urobiť veľa vecí svojpomocne, vo vlastnej réžii. Majú ale aj šťastie, že občas získajú sponzorský dar, tak ako nedávno v podobe nového nábytku vo všeobecnej triede. Pred otvorením nového školského roka 2023/2024 prebehli v tejto odbornej škole personálne zmeny. Do pedagogického kolektívu pribudol nový telocvikár aj angličtinárka. Spolu tu s riaditeľom školy tvorí zbor 15 pedagógov. Keďže o štúdium na tejto škole je veľký záujem, do prvého ročníka nastúpilo 27 prvákov. „Máme štyri ročníky maďarskej aj slovenskej školy, ktoré tvorí 180 žiakov spolu so študentmi diaľkového štúdia,“ špecifikoval riaditeľ Attila Takács.

Škola si za roky svojej existencie vybudovala dobré meno. Aj preto majú študentov zo Sládkovičova, ale i z Filakova, Galanty, Serede a pod. Tí, ktorí sú zďaleka, sú počas školského roka ubytovaní na priváte. Absolventi Súkromnej strednej odbornej školy v Sládkovičove získajú kvalitné vedomosti, ktoré následne využijú vo svojich zamestnaniach. „Pôsobia v TV Markíza, založili si vlastnú firmu, robia si vlastnú videoprodukciiu, ozvučenia, fotia, venujú sa tvorbe webových stránok i reklame,“ prezradil riaditeľ. „Okrem toho naši študenti aj úspešne pokračujú vo vysokoškolskom štúdiu. Navštevujú odbor masmediálna komunikácia aj pedagogika,“ uzavrel riaditeľ PhDr. PaedDr. Attila Takács.

Bc. Zlatica Gregorová

Skvelý dostihový výsledok žiačky SOŠ chovu koní a služieb v Šali

Stredná odborná škola chovu koní a služieb v Šali v dostihovom dianí Slovenska už niekoľko desaťročí plní monopolnú úlohu prípravy profesionálnych dostihových jazdcov a trénerov dostihových koní. K príprave žiakov v tomto povolání patrí aj účasť na oficiálnych dostihoch. Jazdecké a dostihové dianie nepozná prázdninový oddych, a tak na poslednú júlovú nedeľu do štartovacích boxov rovinových dostihov vstúpila žiačka školy Martina Dušková na kobyľe Luchadora. Cieľová fotografia potvrdila skvelý výsledok 2. miesta a zisk neoceniteľných skúseností, ktoré Martina vo svojej ďalšej príprave a neskôr kariére určite zúročí. Spolupráca v súčasnosti s najúspešnejším slovenským dostihovým trénerom Mariánom

Štanglom priniesla cieleň výsledok – účasť žiakov a reprezentácia školy na oficiálnych dostihoch. Kobyľu do dostihov zapožičal známy redaktor televízie JOJ Peter Petrus, ktorý je vášnivým turfmanom a majiteľom niekoľkých dostihových koní zverených do tréningu Mariána Štangla. Takýmito príležitosťami Stredná odborná škola chovu koní a služieb v Šali buduje základy úspešnej

kariéry svojich absolventov.

Odbornosť pedagógov, zariadenosť žiakov a spolupráca s najúspešnejšími je cestou k profesionálnym úspechom, po ktorej sa kráča v SOŠ chovu koní a služieb v Šali 365 dní v roku.

- vedenie školy -

Cukráreň KATICA

Horné Saliby 873

031/7852496
 cukrarenkatica@gmail.com
 www.cukrarskavyrobafileva.sk

149

Objednávateľ: Szövetség/Aliancia, Čajakova 8, Bratislava.
Zhotoviteľ: Mgr. Alena Jaššová, Vydavateľstvo Helena, IČO 34644237, Šala.

Zdravie, práca a žiť v mieri sú tie najdôležitejšie hodnoty pre každého človeka

Aktuálny predvolebný rozhovor s Györgym Gyimesim, kandidátom za stranu Szövetség/Aliancia v parlamentných voľbách september 2023

• Na Slovensku máme zaregistrovaných viacero politických strán pre národnostné menšiny, prečo kandidujete práve za stranu Szövetség – Aliancia? Čím Vás táto strana oslovila?

- Musím Vás trochu opraviť, pravda je taká, že strana zastupujúca aj národnostné komunity je len jedna - Aliancia – Szövetség. V ostatných stranách kandidujúcich v rámci volebných zoskupení s inými stranami síce sú aj občania maďarskej národnosti, ale tie strany skôr považujem za klin, ktorý má rozštiepiť hlas, aby sa Aliancia – Szövetség, ktorá je stranou orientovanou konzervatívne, hájacou suverenitu Slovenska, na strane mieru a nepodporujúcou Bruselské bláznivé nápady, nemohla dostať do parlamentu. Verím však občanom žijúcim na juhu Slovenska (nech sú akejkoľvek národnosti), že sa už znovu nedajú pomýliť a hodia to nám. Preferencie jednoznačne potvrdzujú, že z tých troch strán Aliancia osciluje okolo 5 percent a ostatným dvom ich merajú v rámci štatistickej chyby. Ale aby som Vám odpovedal aj na otázku – Aliancia preto, pretože bez nej žiadna konzervatívna vláda po predčasných voľbách nevznikne. Preferencie strán, ich volebné programy, profily a vyjadrenia predsedov to jednoznačne vylučujú.

• Svojím rozhodnutím ste ukázali, že si chcete v živote raziť cestu ako profesionálny politik a pôsobiť v NR SR. Koniec koncov, už ste to aj vyskúšali. Neodradila Vás určitá faloš, kľamstvá, do ktorých spadnú po určitej dobe mnohí naši politici, čím sklamú svojich voličov?

- Vôbec nie, skôr naopak! Ja som sa vždy dokázal postaviť za ľudí, aj keď som si tým vytváral nepriateľov medzi bývalými ko-

aličnými partnermi. Napokon aj nálepku „konfliktný“ som získal tým, že moje hodnoty sa nemenia v čase, priestore, vekom ani funkciou. Kým sa okolo mňa menilo prostredie aj ľudia a zrazu sa stalo módou mať ten jediný „správny názor“, ja som ostal tým, kým som bol, keď som do politiky vstupoval. To nevyhnutne viedlo ku konfliktom, ale dnes viem, že som viedol dobrý boj. A viem ho dodnes. Bol by som rád, keby som ho už tentokrát mohol viesť aj s celým poslaneckým klubom za chrbtom.

• Čo ponúkate ako človek, budúci poslanec, našim občanom, prečo by mali voliť práve Vás, resp. stranu, za ktorú kandidujete?

- Rozumiem slovenským voličom, ktorý nikdy nezvažovali voliť menšinovú stranu. Majú predsas na výber dostatok tých slovenských, avšak dnes sa situácia vyvíjala tak, že v hre je budúcnosť Slovenska. Vôbec nie je jedno, či po predčasných voľbách vznikne vláda, ktorá bude slúžiť ľuďom alebo cudzím záujmom. Občania okúsili, aké to je, keď na nich a ich názor vlastná vláda kašle. No po voľbách, ak by liberálno-progresívne strany zložili vládu, bude ešte horšie. Vyzerá to tak, že bez Aliancie-Szövetség nikto suverénnu, konzervatívnu vládu na strane občanov nezloží. Preto by mali aj Slováci žijúci na juhu Slovenska voliť Alianciu.

• Páči sa mi jeden zo sloganov, ktoré máte na banneroch, billboardoch, že ste na strane mieru. Ako toto spojenie konkrétne myslíte? Je to nejaká konkrétna väzba na určitú situáciu alebo historickú udalosť?

- Naša generácia nepozná vojnu. Pre nás bol mier samozrejmosťou a ako vieme, mier zároveň znamená bezpečie a prosperitu, kým vojna je deštrukcia a smrť. Mám však dojem, akoby tieto hodnoty a historické skúsenosti poniektorým, najmä liberálnym politikom nič nehovorili. Silou mocou nás vtahujú do konfliktu, s ktorým nemáme nič spoločné, a to nielen sankciami, ktoré absolútne nefungujú, ale aj neustálym prekračovaním vlastných červených čiar – najprv to boli tanky, potom rakety s dlhým doletom, napokon bojové lietadlá. Poslednou červenou čiarou je vyslanie vojakov tzv. „mierových jednotiek“ koalície ochotných (rozumej štátov východnej Európy). Nikdy by som nesúhlasil s tým, aby muži zo Slovenska išli zomierať do cudzieho konfliktu, ale vieme, že liberáli a progresívci s tým problém nemajú. Mier na Ukrajine sa nedá dosiahnuť na bojovom poli, to je už dnes jasné všetkým, o to skôr sa dá dosiahnuť diplomaciou a rokovaniami, o ktoré kolektívny západ nestojí. Aj o tom budú predčasné voľby: či mier, ktorý sme my dostali do vienka od našich predkov, budeme vedieť odovzdať nasledujúcej generácii.

• Stotožňujete sa s tým, že zdravie, práca a žiť v mieri sú tie najdôležitejšie hodnoty pre každého človeka?

- Bezpochyby! Ibaže dnes tieto hodnoty vôbec nie sú samozrejmosťou. Aj o ne budeme musieť vo voľbách zabojsť. Veď si len spočítajte, koľko politických strán je na strane mieru?

• Maďarský premiér Orbán dosť výrazne mieša karty na európskej, ale aj svetovej scéne, je to suverénny politik, ktorý chráni hlavne Maďarov, Slovensku takýto politik v súčasnosti veľmi chýba, pretože mnohí naši politici sú doslova v trápnom lokajskom predklone pred Európskou komisiou, ale aj vojnovými štváčkami z USA. Ako Vy hodnotíte maďarského premiéra a z čoho by si mohli brať naši politici príklad, pretože Orbána obdivuje dosť veľa Slovákov práve za to, že má na veci vlastný nárok a uprednostňuje svoju krajinu pred záujmami cudzích...?

- Presne tak. Stredobodom pozornosti jeho vlády je občan a jeho záujem. Orbán vie, že migrácia, dúhové ideológie, ani voj-

na nie sú v záujme jeho krajiny. Už len preto nie, pretože vojna na Ukrajine nie je našou vojnou, je to lokálny konflikt medzi Ruskom a Spojenými štátmi prostredníctvom Ukrajincov, na ktorý doplácajú obyčajní ľudia tým, že platia náklady na vojnu. Dnes už vieme, že sankcie nefungujú: Rusko má infláciu 4,5 %, my 10 %, príjmy štátneho rozpočtu Ruska dramaticky neklesajú, vojnu vedú naďalej, čiže dôvody, ktorými boli sankcie odôvodňované, neplatia, naopak, my máme ceny energií a pohonných hmôt extrémne vysoké, poskytujeme pôžičky Ukrajine a na zbrojenie dávame najviac v histórii. Samozrejme, že vojnoví jastraby peniaze hľadajú v krátení sociálnych dávok a dôchodkov, čo my nikdy nepripustíme.

• Niekedy to, žiaľ, aj preženie s tzv. maďarskými nacionalistickými názormi, ktoré vychádzajú z histórie našich spoločných vzťahov, ale nie sú vždy adekvátne interpretované. Možno by mal voliť opatrnejšie slová. Nemôže to poškodiť slovensko-maďarské vzťahy?

- Myslím si, že slovensko-maďarské vzťahy najviac poškodzujú liberáli a progresívci strašením Orbánom.

• Veľakrát ste vo svojich prejavoch v médiách vystúpili na obhajobu slovenských záujmov a potrieb ľudí, Slovákov aj ďalších občanov, a mali ste zásadnejšie postoje než naša diplomacia. Najmä pokiaľ ide o obranu národných záujmov, čo si všimlo aj nie málo občanov Slovenska, kvitujú to, a práve vďaka takýmto postojom Vám aj fandia. Naozaj Vám úprimne záleží na Slovensku ako celku, alebo sa teraz viac sústreďíte na národnostnú politiku v rámci Slovenskej republiky?

Mne na Slovensku záleží viac ako všetkým liberálom a progresívcami dokopy. Jedna suverénna, sebavedomá krajina nikdy nemôže mať problém s akceptáciou národnostných komunit a ja po predčasných voľbách chcem vidieť sebavedomé Slovensko, ktoré je dovnútra konzervatívne a navonok suverénne. K tomuto chceme prispieť aj my v Aliancii – Szövetség, preto sa uchádzame o podporu všetkých občanov, ktorí to cítia rovnako.

otázky: redakcia Galantský a Šaliarsky Žurnál

foto: archív Györgyho Gyimesiho

Postavíme Slovensko NA NOHY

Ing. Milan UHRÍK, PhD.

V poslednom období zaznamenávame na Slovensku prepád životnej úrovne. U občanov sa objavuje skepsa, všetko okolo nás je drahšie, veci prestávajú fungovať. Ako hodnotíte tento stav?

Vláda tu nemá byť len na to, aby vyberala od občanov dane, ale predovšetkým na to, aby zabezpečila funkčný štát a životné istoty ľuďom. **Predminulá vláda zvyšovala dôchodky po centoch. Tá minulé zas poslala všetko na Ukrajinu a spôsobila zdražovanie, aké tu ešte nebolo. Toto sa už musí zmeniť.** Rodiny musia mať zabezpečené živobytie a seniori dôchodky, z ktorých dokážu vyžiť. Mladí potrebujú okolo seba dostatok príležitostí, aby tu mohli rozvíjať svoj talent a neutekali preč.

Čo s tým plánujete urobiť? Napríklad, aby boli ceny nižšie a ľudia mali viac peňazí?

Hnutie Republika potrebuje silný mandát, aby dokázala zrealizovať všetky dobré plány. Aby sme zastavili to štvanie medzi národmi, škodlivé sankcie a aby sme kupovali plyn a ropu za nízke ceny. **Proti inflácii zabojujeme vyššími platmi.**

- ✓ Výrazne podporíme pracujúce rodiny s deťmi
- ✓ Predĺžime vyplácanie materskej dávky
- ✓ Sociálnu politiku postavíme na princípe zásluhovosti
- ✓ Obmedzíme prídavky asociálom
- ✓ Zvýšime starobné dôchodky

Chceme posilniť hospodársku, bytovú a sociálnu politiku štátu a zabrániť ďalšiemu zbedačovaniu poctivých ľudí. Výrazne navýšime štátnu podporu pre pracujúce rodiny s deťmi. Rodinám poskytneme bezúročné štátne pôžičky alebo im pomôžeme získať cenovo dostupný nájomný byt.

S úctou sa postaráme o slovenských dôchodcov, ktorí budovali náš štát. Zastavíme neustále zvyšovanie dôchodkového veku a **z daní a dividend zo strategických podnikov zvýšime dôchodky tak, aby sa z nich dalo žiť slušne a dôstojne.** Zo strategických podnikov nám totiž unikajú do zahraničia miliardy, ktoré slúžili kedysi práve na zabezpečenie sociálnej politiky štátu. Preto musíme tieto strategické podniky opäť vrátiť štátu a peniaze z nich nasmerovať na pomoc ľuďom, ktorých zasiahli neľudské opatrenia vlády.

Strategické podniky

VRÁTIME DO RÚK ŠTÁTU!

Urobíme PORIADOK!

Vysoko aktuálnou témou je aj rušenie nemocníc a pohotovostí, resp. takzvaná „optimalizácia“ siete nemocníc. Aký je Váš názor na tento zámer vlády?

Sme jednoznačne PROTI rušeniu nemocníc a my tomu zabránime! Prvým krokom je spustenie našej petície proti rušeniu nemocníc, ktorá sa zbiera už niekoľko týždňov. Pretože zdravotná starostlivosť musí byť dostupná pre každého z nás. Nikto nevie kedy bude potrebovať pomoc lekárov. Strážme si ich, ceňme si ich a vytvoríme im dobré podmienky. V tejto oblasti máme skvelých odborníkov a špičkový program, ktorý za krátke obdobie prinesie pozitívne zmeny.

Podobne ako zdravotníctvo je zdevastované aj poľnohospodárstvo. Kedysi bolo našou pýchou, dnes je v katastrofálnom stave. Je ešte šanca na oživenie vidieka?

Obnovu poľnohospodárstva a posilnenie potravinovej sebestačnosti chceme dosiahnuť zastabilizovaním poľnohospodárskych subjektov, ale aj podporou nových, najmä mladých a rodinných farmárov. Scelíme rozdrobené pozemky, pomôžeme producentom zdravých potravín. Taktiež zjednodušíme predaj z dvora a tradičný domáci chov. **Do škôl a domov sociálnych služieb chceme dodávať kvalitné a čerstvé potraviny z najbližšieho okolia.**

5 KROKOV

k ozdraveniu zdravotníctva

- 1.** Rozhodovanie v zdravotníctve vymaníme spod vplyvu lobistických skupín
- 2.** Zákonné zdravotné odvody bude spravovať jedna štátna zdravotná poisťovňa
- 3.** Sprivatizované lukratívne laboratória vrátime naspäť štátu
- 4.** Zvýšime kapacity pre zdravotnícke vzdelávanie
- 5.** Obnovíme dostupnosť lekárskej starostlivosti a záchrannej služby aj na vidieku

A čo je hlavné, v žiadnom prípade nedovolíme skupovanie slovenskej vody a pôdy cudzincami.

Taktiež musíme pomôcť vidieku. Preto chceme **strategické investície presmerovať do najmenej rozvinutých regiónov, aby ľudia nemuseli opúšťať rodiny kvôli cestovaniu za prácou.** Chceme zabezpečiť, aby mali aj občania v najodľahlejších obciach primeraný **prístup k základným službám – k lekárovi, k obchodu s potravinami, pošte, škole a škôlke.** Jednoducho, aby sa dalo opäť znovu normálne žiť po celom Slovensku.

Galantská nemocnica otvorila nový urgentný príjem

Väčšie a modernejšie priestory, crash room, izolačná miestnosť s vlastným filtrom aj nové prístrojové vybavenie. Nemocnica Svet zdravia Galanta sa o akútnych pacientov postará v úplne nových priestoroch. Urgentný príjem sa teraz nachádza na jednom podlaží s rádiodiagnostickým pracoviskom a oddelením anestéziológie a multiodborovej intenzívnej medicíny. Na oddelení tiež pribudla nová resuscitačná miestnosť vybavená takmer ako plnohodnotná operačná sála a novinkou je aj zavedenie moderného triediaceho systému pacientov, tzv. triáž. Komplexnú rekonštrukciu priestorov nemocnica spolufinancovala z eurofondov a celkové náklady sa doteraz vyšplhali na 1,8 mil. eur. „Galantská nemocnica je materiálne-technicky aj personálne pripravená naďalej poskytovať pacientom 150-tisícovej spádovej oblasti okresov Galanty a Šale špičkovú akútnu zdravotnú starostlivosť. Práve z dôvodu vysokej koncentrácie obyvateľstva, priemyselných parkov a domovov sociálnych služieb sme požiadali ministerstvo zdravotníctva o preradenie nemocnice do vyššej druhej kategórie,“ zdôraznil Radoslav Čuha, generálny riaditeľ siete ProCare a Svet zdravia. „Prebratím galantskej ne-

mocnice sieťou Svet zdravia sa už od roku 2015 začala projekcia celého prvého podlažia, tzv. hot floor, kde sa najprv zrekonštruovala celá rádiodiagnostika a následne sme v rámci eurofondového projektu prebudovali oddelenie anestéziológie a multiodborovej intenzívnej starostlivosti. Nový urgentný príjem je poslednou časťou, ktorá dotvorila hot floor,“ uviedla

Alexandra Pavlovičová, riaditeľka Nemocnice Svet zdravia Galanta. Stavba urgentného príjmu sa mala začať už v roku 2020, čo však znemožnila a skomplikovala pandémia. Nakoniec sa teda začala v septembri 2022 a prebiehala do júna tohto roka. „Až šesť observačných lôžok je monitorovaných kamerami s mikrofónmi, čo znamená, že máme pod kontrolou viac pacientov naraz. V jeden čas tak vieme pekne sledovať pacienta s podozrením na infarkt, srdcovou arytmiou či krvácaním z konečníka. Okrem toho, že tak vieme rýchlejšie zistiť zmenu pacientovho stavu a zasiahnuť, vidíme aj to, či si napríklad nejde omylom vytrhnúť vnútrožilovú kanylú. Takáto vymoženosť nie je na urgentných príjmoch štandardom,“ dodáva Jozef Fatrsík, vedúci lekár urgentného príjmu Nemocnice Svet zdravia Galanta.

Pribudol moderný crash room

Na urgente vznikli nové priestorové vyšetrovne pre pacientov s internými, chirurgickými a neurologickými ochoreniami, ktoré sa kom-

pletne vybavili medicínskymi prístrojmi. Pribudla i moderná resuscitačná miestnosť pre starostlivosť o pacientov v mimoriadne závažnom a život ohrozujúcom stave, tzv. crash room. Miestnosť je plne zariadená špičkovým prístrojovým vybavením podobným tomu, aký obsahuje štandardná operačná sála vrátane operačného stola a operačnej lampy.

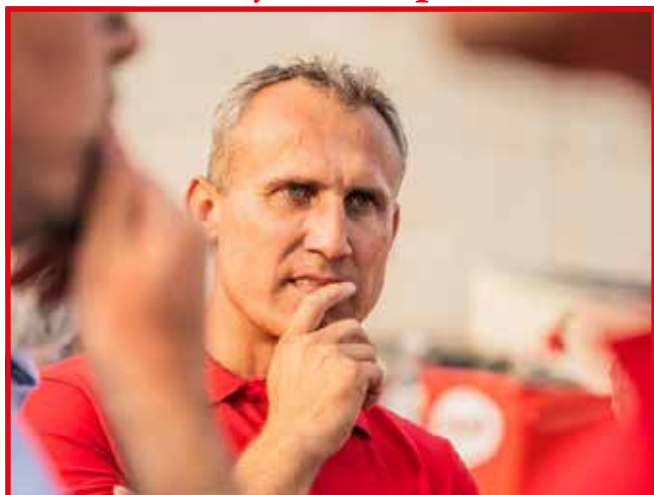
Mesačne na urgente vyšetria 2000 až 3000 pacientov

Galantská nemocnica zabezpečuje zdravotnú starostlivosť pre spádovú oblasť približne 150 000 obyvateľov. Počet vyšetrených pacientov na urgentnom príjme v priebehu pár rokov výrazne stúpol. Kým v roku 2018 na urgente prijali približne 18 000 pacientov, minulý rok to bolo až 26 000 pacientov. Silným faktorom tohto vysokého počtu je aj veľká koncentrácia priemyselných firiem či viac ako 30 domovov dôchodcov v okrese. Stavbu nového urgentného príjmu nemocnica realizovala za plnej prevádzky. Dočasný urgent zatiaľ zriadili na treťom poschodí. Priestory nového urgentného príjmu budú pre pacientov otvorené v druhej polovici júla.

z tlačovej správy
Galantskej nemocnice

Pozdravujem vás, priatelia!

Som starostom v obci Šoporňa tretie volebné obdobie. Zároveň som členom celoslovenskej rady ZMOSU, kde pôsobím v sociálnej sekcii. Neustále sa snažím obec zveľaďovať a rozvíjať v prospech obyvateľov. Za tento čas sa podarilo v obci zrealizovať veľa projektov, veľa skvelých podujatí a Šoporňa získala veľmi dobré meno v širokom okolí. Práca v samospráve ma neustále naplňuje a nesmierne sa teším z každého úspechu. Avšak som pochopil, že s priamym prepojením na politiku je to oveľa jednoduchšie. Preto som s pokorou prijal

kandidatúru na poslanca do Národnej rady Slovenskej republiky za stranu Hlas – sociálna demokracia pod číslom 45, kde chcem presadzovať záujmy v prospech samosprávy, teda pre všetkých obyvateľov. V prípade zvolenia budem aj naďalej starostom obce, avšak budem samospráve šetriť aj financie, lebo budem mať iba minimálny plat. Som kresťanský založený a zástancom Ústavy SR, teda rodiny. Čo si kto robí za dverami svojej spálne, ma nezaujíma, avšak na verejnosť to nepatrí, preto nepodporím LGBT+. Taktiež legalizácia drog je pre mňa červenou čiarou. Môj názor na vojnu na Ukrajine je tiež jasný. Vojnu odsudzujem, lebo trpia nevinní. Preto som za čo najskoršie skončenie. Všetci na ňu doplácať životnou úrovňou a v prvom rade máme pomôcť najskôr nám – Slovákom, našim obyvateľom. Nevieť sa zbaviť dojmu, že najviac vojna pomáha iba niekomu, kto ťahá nitky zo svojho pohľadia pre rozvoj svojej ekonomiky, pre podporu svojho zbrojárkeho priemyslu. Toto sú moje priority, ktoré, ak dostanem dôveru, budem presadzovať.

Program Hlasu je postavený na pomoci človeku od jeho narodenia až po dôstojnú starobu. Je to strana, ktorá skutočne myslí na ľudí, čo dokazuje aj ako opozičná strana, keď prešli jej návrhy na zvýšenie dôchodkov, alebo príspevkov pre rodičov, ak im nezoberú dieťa do škôlky, a mnoho iného. Tak si predstavme, čo všetko dobré dokáže Hlas urobiť pre ľudí, ak bude vládnu stranou.

Preto voľte, prosím, HLAS – SD s poradovým číslom 17 a moje číslo je 45. Je načase robiť politiku inak, je načase robiť politiku pre ľudí. Ďakujem za Vašu podporu.

S úctou Mgr. Adrián Macho

Eva - Optika Šal'a

- vyhotovíme okuliare na mieru z rôznych druhov materiálov
- opravy okuliarov
- doplnky: púzdra, retiazky, utierky, lupy, mikroskopy...

po - pia: 8,00 - 12,00 - 13,00 - 16,30
Pázmánya 16,; tel.: 031-771 69 16

S láskou vyrobené klobásy, šunky, zabíjačkové špeciality a ďalšie údené výrobky, urobené podľa domácich receptov našich predkov, ktoré chutia každému. Prídte a ochutnajte!

Diakovce
ul. Hlavná č. 129, tel.: 0907 779 183

V Šali onedlho vypukne 10. ročník Victoria Natural Cup

Dvaja páni, oddaní športu telom aj dušou, pred rokmi zrealizovali myšlienku na originálnu súťaž, ktorá oslavuje kult tela. Už onedlho sa v Šali opäť zídu súťažiaci aj obdivovatelia prírodnej kulturistiky. Jubilejný ročník športového podujatia sa uskutoční 7. októbra 2023 v tamajšom dome kultúry, kde brány pre návštevníkov otvorí o 10.00 hod. Hlavným organizátorom Viliamovi Rigovi a Jánovi Szilágyimu sme pri tejto príležitosti položili zopár otázok.

• Čo si má čitateľ predstaviť pod pojmom prírodná kulturistika?

„Už v samotnom názve je slovo, ktoré môže napovedať, o aký smer ide, resp. pod týmto pojmom si však môže predstaviť celkom určite aktívnych športovcov a športovkyne, ktorí si vyberajú ťažšiu a náročnejšiu, ale čistou formu vrcholového športu bez podporných látok. Prírodná kulturistika zahŕňa návrat k prírode a k zdravému životnému štýlu. Športové odvetvie, ako je kulturistika, je veľakrát diskutovanou témou. V prírodnej kulturistike je telo pekne vyšportované do určitých parametrov a veľkosti, pričom sa nestráca prirodzenosť jedinca, a na druhej strane je to prejav zdravého vzhľadu,“ objasnil Ján Szilágyi.

• Ako sme už v úvode článku spomínali, v októbri pripravujete pre fanúšikov tohto športu lahôdku. V akej fáze je príprava na októbrové podujatie?

„Momentálne sa nachádzame vo fáze dokončovania organizačných príprav. V ďalšej fáze, resp. ako ja hovorím-etape, sa budeme aktívne venovať marketingu. Aktívnejší budeme celkom určite v online svete. Sociálne siete a marketing na tomto mieste sú pre nás prioritou. Samozrejme, nezabúdame ani na offline svet. Dokončujeme dizajn plagátov, ktoré budú umiestnené v mestách v tlačenej forme, v časopisoch a magazínoch. Aktívne komunikujeme ohľadom organizačných vecí so zástupcami mesta Šala, ktoré je spoluorganizátorom. Týmto by som chcel poďakovať pánovi primátorovi Mgr. Jozefovi Belickému za aktívnu spoluprácu na organizácii tejto akcie a vytvorenie skvelých podmienok pre prípravu miesta konania,“ uviedol Ján Szilágyi.

• Na začiatku každej akcie či aktivity je nápad. Kto stojí za myšlienkou organizovať toto podujatie?

Ako uviedol Ján Szilágyi, otcom tohto „dieťaťa“ je Viliam Rigo. Jánovou ambíciou bolo organizovať ME v kulturistike, napokon sa však obaja zhodli, že bude najlepšie, aby spojili svoje sily. Viliam Rigo prispel názvom súťaže Victoria Natural Cup a Ján Szilágyi ponúkol svoje organizačné schopnosti. „Touto kombináciou sme si dali cieľ vytvoriť niečo veľkolepé a nezabudnuteľné,“ vyznal sa organizátor Ján.

• Úspešná súťaž má už na konte okružle jubileum od svojho vzniku. Aké boli jej dôležité historické míľniky?

„ŠK Victoria, ktorá má sídlo vo Veľkom Grobe, v roku 2009 organizovala v miestnom kultúrnom dome I. ročník Victoria Natural Cup. To sme ešte netušili, že z tejto súťaže sa stane fenomén. 7. októbra 2023 v Šali to už bude XX. ročník.“

• Akosi vám nevychádzajú roky? :)

„Ani nemôžu, pretože ŠK Victoria a jej členovia v rozmedzí týchto rokov zorganizovali raz majstrovstvá Európy a dvakrát majstrovstvá sveta a, samozrejme, rok bola pandemická pauza,“ objasnil Viliam Rigo.

• Jubilejný ročník si iste nedajú ujsť známe mená. Koľko účastníkov očakávate?

„Verím, že ako po iné roky, aj teraz sa prihlási viac ako stovka pretekárov. Konečné číslo bude známe po uzávierke. S istotou vieme, že prídu pretekári z Českej republiky, Rakúska, Maďarska, Nemecka. Kategórie sú vyhlásené pre fitness deti od 5 do 14 rokov. V ženských kategóriách je to fitness bikiny, šport model, fitness figúra od dorastu až po masters nad 35 rokov. V mužských kategóriách sú to Mr. Physique, Classic Physique, Men's Atletik a, samozrejme, kráľovská kategória Prírodná kulturistika a opäť od dorastu až po masters nad 50 rokov,“ vymenoval Viliam Rigo.

• Ako sa takéto veľké podujatie dári finančne zvládnuť? Majú organizátori dostatok sponzorov?

„Momentálne aktívne oslovujeme prípadných sponzorov, ale aj partnerov. Letné mesiace jednoducho neprajú takýmto veciam. Veľa ľudí (majitelia firiem, pracovníci marketingu a finančných úsekov) sa pochopiteľne venujú

Ján Szilágyi

Viliam Rigo vpravo

svojim rodinám a využívajú dovolenkové obdobie na oddych, preto je to o niečo málo komplikovanejšie, ale nič, čo by sme nezvládli :),“ vysvetlil Ján Szilágyi.

• Popri organizátorskej práci je aj niečo, na čo sa ohľadom tejto súťaže najviac tešíte?

„Vzhľadom na fakt, že organizujem niečo podobné, tak sa veľmi teším na to, ako ľudia budú reagovať na všetko, čo uvidia. Chcem vidieť ich reakcie a, samozrejme, budem veľmi rád za akúkoľvek spätnú väzbu,“ dodal Ján Szilágyi.

Zámerom oboch športovo nadaných organizátorov je do budúcnosti rozvíjať súťaž na najvyššiu možnú úroveň. Ich cieľom je, aby sa stalo čo najznámejším celoslovenským podujatím. Súčasných sponzorov a partnerov i v budúcnosti radi odprezentujú v rámci tejto rozvíjajúcej sa tradície.

Súťaž v naturálnej kulturistike a fitness

VICTORIA NATURAL CUP

07.10.
2023

10

THE GYM

Skupina dobrovoľníkov v Galante založila občianske združenie Labka záchrany na pomoc opusteným mačkám

Na Slovensku, našťastie, máme mnoho šikovných ľudí, ktorí pôsobia v občianskych združeniach s cieľom pomáhať. Svojím zápalom pre dobrú vec neváhajú obetovať voľný čas či finančné prostriedky a dobrovoľnícku prácu vnímajú ako poslanie. Často ide o starostlivosť o ľudí, ale aj o chľapaté stvorenia, ktoré nám spríjemňujú život. Práve tie sú často bezbranné a ponechané napospas svojmu osudu. V Galante si skupina dobrovoľníkov zaumienila, že budú pomáhať opusteným mačkám a kvôli nim založili občianske združenie Labka záchrany, o.z. Galanta. Viac o jeho činnosti porozprávala milovníčka zvierat Petra Melotíková.

Partia ľudí s cieľom vytvárať optimálne podmienky pre opustené a nechcené mačky sa najskôr stretávala dobrovoľne od roku 2022. Od mája 2023 pôsobia už ako občianske združenie so širšími možnosťami pomoci. Kto bol vlastne iniciátorom jeho založenia? „Vznik združenia bol spoločnou iniciatívou štyroch zakladajúcich a stále jediných členov združenia. Dlhodobo sme vnímali, že je u nás v okrese potrebný niekto, kto by riešil problematiku túlavých zvierat. Rozhodovali sme sa však dlhšie, či sa pustiť do založenia združenia a prijať s tým spojenú zodpovednosť. Bolo to najmä z dôvodu, že nám na živote túlavých a opustených mačiek naozaj záleží a chceli sme priniesť zmenu. Videli sme, že situácia je z roka na rok horšia, pouličné mačky sa nekastrujú a na ulici pribúdajú choré a zúbožené zvieratá. Je však ťažké popasovať sa s takouto situáciou, keď človek jedná na vlastnú päsť a rieši všetko z vlastných prostriedkov. Tak sme sa rozhodli, že založíme občianske združenie a poprosíme aj verejnosť o pomoc :),“ priblížila Petra Melotíková. Práve vďaka tejto veľkej zmene sa im darí oveľa lepšie získavať podporu Galančanov, ktorí od začiatku pomáhajú najmä finančnými príspevkami a dobrovoľníckymi aktivitami.

Občianske združenie nepôsobí len v meste, ale aj v okrese. Ich hlavným poslaním je momentálne najmä zlepšenie kvality života mačiek. Čo si pod tým možno predstaviť? „Či už ide o plaché pouličné mačky, kde riešime kastrácie a preliečenie v prípade, že je to potrebné alebo o mačky, ktoré sú kontaktné a prijímame ich do nášho depozitu. Týmto

mačkám sa následne snažíme nájsť nový domov, aby zažili aj čosi lepšie ako životenie na ulici. Aktuálne sa na nás môžu obrátiť ľudia z okresu Galanta v prípade, že vedia o zvierati v núdzi,“ špecifikovala Petra Melotíková zo združenia Labka záchrany Galanta. Z kapacitných dôvodov mačky zo širšieho okolia teraz neprijímajú, najmä, preto, že v lete adopcie viaznu. Okrem toho, nechcú ohroziť kvalitu života umiestnených mačičiek skrátením karantény novoprijatého zvieratka kvôli uvoľneniu karanténnej kliecky.

Ich činnosť pozostáva z dvoch hlavných pilierov, a to je kastrácia pouličných plachých mačiek, pre ktoré by bol pobyt v kletke utrpením. „Takéto mačky odchyťavame do odchyťových kliečok, berieme na kastráciu, kde ostanú 24 hodín po zákroku. Následne ich na veterinu vyzdvihneme a vrátime na pôvodné miesto odchyty. V prípade, že mačka potrebuje preliečenie, ostáva u nás, pokiaľ nie je v dobrej kondícii a potom sa

vráti na ulicu,“ objasnila zanietena mačacia záchranárka. Druhým pilierom činnosti týchto milovníkov zvierat je prevádzkovanie depozitu. Aktuálne ho obýva päťdesiat mačiek, pričom polovicu z nich tvoria opustené či bezcitne vyhodené mačiatka aj mačičky z ulice, túžiace po blízkom kontakte s človekom. V prípade, že dôjde k rozšíreniu depozitu, bude ďalším cieľom Labka záchrany, o. z., Galanta i starostlivosť o psíkov.

Aj členovia tohto združenia sa stretávajú s veľkým problémom – nekontrolovateľným množením sa opustených mačiek. A aký je vlastne ich postoj ku kastrácii? „Kastráciu vnímame ako nevyhnutný nástroj, ktorý v prvom rade zabezpečí menej zúbožených a hladných zvierat na našich uliciach. Zo zdravotného hľadiska je však prospesná aj pre mačky, keďže v nej nuluje riziko vzniku rakoviny maternice a vaječníkov, znižuje riziko preno-

su nákazlivých mačacích chorôb, ktoré sa prenášajú hlbokým zahryznutím pri teritoriálnych bojoch alebo pri pohlavnom styku. Každý týždeň, ak nie denne sa na cestách nájde zrazená mačka či kocúr a práve kastrácia zabezpečí, že aj domáci miláčik, ktorý má voľný prístup na dvor, nebude putovať po širokom okolí z dôvodu hľadania partnera,“ objasnila Petra Melotíková, podľa ktorej práve kastrácia môže chľpáčov ochrániť pred zrážkou s autom. Táto téma má však aj množstvo neprajníkov, ktorí si myslia, že kastrácia nie je dobré riešenie. Petra však vyvracia ich omyl a argumentuje: „Príde im to proti prírode. Ale každoročné topenie alebo zakopanie mačiat je pre nich v poriadku. My sa musíme iba vyrovnáť s tým, že ľudia majú rôzne názory a snažiť sa priniesť zmenu aspoň tam, kde máme na to dosah. Keď však ľudia budú donekonečna množiť mačky na dvoroch, následne ich darujú alebo vyhodia na ulicu, je naša práca trochu ako boj s veternými mlynmi.“

Aj členov tohto združenia ťažko zasiahnu smutné osudy či utrpenie ich mačiatkov. Navzájom sa však vedia podržať, spolu prechádzať rôznymi situáciami a hľadiť optimisticky dopredu. „Máme všetci vlastné práce, rodiny a povinnosti, ale práca v depozite je niečo, čo nás spája a stala sa už súčasťou našich životov. A naši mačiáci našou ďalšou rodinou :),“ vyznala sa Petra Melotíková. K tomu, aby mohli pomáhať opusteným zvieratkám, potrebujú dostatok financií a dobrovoľníkov. Väčšinou na pomoc vyzývajú prostredníctvom sociálnej siete, ale uvítajú každú jej formu. „Či už ide o bežnú starostlivosť o mačičky alebo upratovanie areálu. Aktuálne máme v pláne vybudovať u nás výbeh pre psíkov, kde by si ich mohli prísť občania z Galanty vyvenčiť, okúpať v rybníku, ktorý máme na pozemku alebo absolvovať výcvik s kvalitným trénerom psíkov. Disponujeme krásnym veľkým areálom a chceli by sme ho premeniť na miesto, kam by milovníci zvierat mohli prísť relaxovať aj so svojimi miláčikmi :),“ dodala Petra Melotíková.

„Kastráciu vnímame ako nevyhnutný nástroj, ktorý v prvom rade zabezpečí menej zúbožených a hladných zvierat na našich uliciach. Zo zdravotného hľadiska je však prospesná aj pre mačky, keďže v nej nuluje riziko vzniku rakoviny maternice a vaječníkov, znižuje riziko preno-

**Kontakt na Labka záchrany
o.z. Galanta: 0903 515 996**

Č. bankového účtu:

SK530900000005202374441

instagram: labka_zachrany

Bc. Zl. Gregorová

Historické okienko z galantsko-šalianskeho regiónu

21. august 1968 v regióne juhozápadného Slovenska

Generálmajor Béla Lakatos sa líči s vedúcim tajníkom okresného výboru KSS v Galante Vincencom Cislakom a predsedom ONV Viliamom Bolom, 20. októbra 1968, zdroj: <https://archivum.mtv.hu/>

21. augusta 1968, približne o 10.00 hod., sa v Seredi objavili obrnené transportéry, tanky a ďalšie vojenské vozidlá. Ako aj v iných mestách, privítali ich nahnevaní obyvatelia, dávajúci najavo svoju nespokojnosť. Neboli to totiž vozidlá vtedajšej Československej ľudovej armády (ČSLA), ale vozidlá Maďarskej ľudovej armády (MLA), ktoré boli súčasťou inváznych síl piatich členských štátov Varšavskej zmluvy (Sovietskeho zväzu, Maďarska, Poľska, Bulharska a Nemeckej demokratickej republiky, aj keď bezprostredný vstup vojsk NDR na československé územie bol na poslednú chvíľu odvolaný). Na operácii sa nezúčastnila armáda Rumunskej socialistickej republiky, ktorá bola tiež členským štátom Varšavskej zmluvy. Invázia pod krycím názvom Operácia Dunaj (Maďarská ľudová armáda nazvala svoju účasť ako „Cvičenie Zala“) sa zúčastnilo 27 bojových divízií (12 tankových, 13 motostreleckých, dve výsadkové) a jedna letecká armáda. Intervenčným jednotkám v počte približne 700-tisíc vojakov s 800 lietadlami, 6 300 tankami a 2-tisíc delami a raketami velil armádny generál Ivan Grigorjevič Pavlovskij. Úlohou inváznych síl bolo potlačiť československý pokus o reformu socializmu, známy ako Pražská jar. Predstavitelia Varšavskej zmluvy v ňom videli nebezpečenstvo pre socializmus, lebo sa mohol stať príkladom pre národy v ich krajinách a ohroziť ich vlastné mocenské pozície. Jeho uskutočnenie by zrejme viedlo aj k odchodu Československa zo spoločenstva Varšavskej zmluvy a narušeniu mocenskopolitickej a vojensko-strategickej rovnováhy v Európe. Československo ležalo na rozhraní dvoch najväčších vojensko-politických zoskupení, NATO a Varšavskej zmluvy. Po nástupe Leonida Brežneva do čela Sovietskeho zväzu v roku 1964 získala vplyv skupina sovietskych maršalov, presadzujúcich skúsenosti z druhej svetovej vojny a zmenu vojenskej doktríny. V roku 1967 sa ministrom obrany ZSSR stal dovtedajší veliteľ Spojených

ozbrojených síl Varšavskej zmluvy maršal Andrej Antonovič Grečko. Podľa týchto maršalov pripravovalo NATO náhly jadrový útok a moskovské vedenie sa snažilo o trvalé rozmiestnenie sovietskych vojsk v Československu a vyriešenie skladovania jadrových hlavíc.

Väčšinu územia Slovenska obsadzovala v auguste 1968 sovietska 38. armáda pod velením generálporučíka Alexandra Michajloviča Majorova. Obsadenie juhozápadného Slovenska však dostala za úlohu 8. motostrelecká divízia Maďarskej ľudovej armády pod velením generálmajora Bélu Lakatos, disponujúca 10 363 vojakmi, 167 tankami, 95 prieskumnými plávajúcimi transportérmi, 19 obrnenými transportérmi BTR, 113 delami a mìnometmi, 45 protitankovými delami, 18 protiletadlovými guľometmi a 1816 automobilmi, ktorej vyhlásili mobilizáciu už 26. júla 1968. Úlohou divízie bolo ovládnuť priestor Nové Mesto nad Váhom - Piešťany - Hlohovec - Sereď - Nové Zámky - Veľký Krtíš, t. j. približne 10 000 km². Hranice Československej socialistickej republiky prekročila

20. augusta 1968 o 23:00 hod. po prijatí signálu Vltava 666 v troch prúdoch: 1. prúd tvoril 14. motostrelecký pluk (veliteľ podplukovník Mihály Török) s osou postupu Balassagyarmat - Veľký Krtíš - Bzovík - Nitra - Topoľčany - Piešťany - Nové Mesto nad Váhom, 2. prúd pozostával z hlavných síl divízie v zostave 31. tankový pluk (veliteľ podplukovník István Kovács), 22. delostrelecký pluk, 93. protitankový delostrelecký oddiel, 33. motostrelecký pluk (veliteľ podplukovník István Novák), 36. ženijný technický prápor (veliteľ major Béla Hutter), 95. automobilový prápor, 59. zdravotnícky prápor a veliteľstvo 8. motostreleckej divízie s osou postupu Šahy - Levice - Nitra - Hlohovec a Nitra - Sereď, 3. prúd tvoril 63. motostrelecký pluk (veliteľ podplukovník István Takács), postupujúci po osi Letkés - Štúrovo - Nové Zámky. Na leteckú podporu divízie bolo vyčlenených vyše 100 bojových lietadiel, 10 vrtníkov a jedno dopravné lietadlo. Od Levíc sa z druhého sledu na čelo kolóny hlavných síl divízie presunul 33. motostrelecký pluk a pri Kalnej nad Hronom sa rozdelila na tri práporné bojové skupiny, pričom 2. práporná bojová skupina zamierila na juhozápad s

Maďarskí vojaci sa vracajú z Československa, október 1968, zdroj: <https://forum.index.hu>

úlohou pacifikovať 6. ženijný pluk (Vojenský útvar 8014), ktorý bol najväčším vojenským útvarom dislokovaným v Seredi. Cez Šalu invázne vojská iba prechádzali, pokúsili sa obsadiť Duslo Šaľa, čomu sa jeho vedeniu (výrobný námestník Ing. Ján Bicek) s pomocou príslušníkov podnikových ľudových milícií podarilo zabrániť, a keďže v meste nebol umiestnený žiadny vojenský útvar ČSLA, pokračovali ďalej smerom do Serede. Štefan Zajos na <https://www.memoryofnations.eu> spomína, že keď išiel ráno 21.8.1968 z Nových Zámok do Galanty, jedna kolóna tankov mala čelo v Tvrdošovciach a končila pri Jatove. Druhú kolónu, smerujúcu do Galanty potom stretli za Kajalom. Po ceste vyjadrovali svoje protesty davy nespokojných obyvateľov, k vážnejším incidentom však nedošlo a Sereď bola do 13.00 hod. obsadená. Sereďčania na Facebooku spomínajú, že dva tanky stáli pri Detskom domove, pričom jeden mal kanón namierený na vtedajšiu budovu Verejnej bezpečnosti. V celej oblasti ovládanej Maďarmi bol vyhlásený zákaz nočného vychádzania, konzumácie alkoholu a zákaz zhromažďovania.

Po počiatočných incidentoch pri obsadzovaní a odzbrojovaní oddelenia Verejnej bezpečnosti a kasární v Štúrove 63. motostreleckým plukom MĽA vydal minister národnej obrany ČSSR generálplukovník Martin Dzúr už o polnoci 20. augusta 1968 rozkaz, aby velitelia útvarov ČSLA ponechali vojská v kasárňach, nepoužili proti inváznym jednotkám zbrane, ale poskytli im maximálnu všestrannú pomoc a armádny generál Ivan Grigorjevič Pavlovskij zároveň nariadil neodzbrojovať útvary ČSLA, ktoré nekladú odpor, nerozmiestňovať vojská v kasárňach ČSLA, ale mimo hraníc obcí na prázdnych priestranstvách a nežiadať od veliteľov posádok ČSLA dodávky pohonných hmôt a potravín. K 6. ženijnému pluku, ktorému velil podplukovník Ing. Jaroslav Ševela, prišla iba delegácia velenia maďarského motostreleckého práporu. Príslušníci 6. ženijného pluku si udržali disciplínu a v súlade s rozkazom MNO zachovali pokoj. Kasárne 6. ženijného pluku boli obkľúčené a

Príslušník 6. ženijného pluku s maďarskými vojakmi na moste do sereďského Kempingu, august - september 1968, zdroj: <http://somogyi-obsitos.hupont.hu>

na halde niklovej rudy pri železničnej stanici vedľa kasární zaujali palebné postavenia tri tanky. V Seredi ešte žijú niekoľkí pamätníci, ako pplk. v. v. Ivan Vták, práp. v. v. Michal Kupčík, mjr. v. v. Ladislav Ladics, kpt. v. v. Milan Psoťka, ktorí si pamätajú akcie nenásilného odporu proti okupácii v sereďských kasárňach, ako imitovanie cvičných jásd buldozérov na ihrisku a rozmiestnenie podvalníkov na nástupišti útvaru s cieľom zabrániť pristávaniu vrtníkov. 25. augusta 1968 postúpili maďarské jednotky aj do Trnavy a ich okupačná zóna sa rozšírila až po Malé Karpaty, čím sa zväčšila o 1 500 km², takže veľkosť československého územia pod maďarskou kontrolou dosiahla 11 500 km². Kvôli nárastu kontrolovaných oblastí bolo potrebné prisunúť ďalšie posily a v okolí Nových Zámok sa rozmiestnil 6. motostrelecký pluk z Egeru. V noci z 25. na 26. augusta sa veľká časť 8. motostrelecká divízia preskupila, zaujala nové postavenia a do Serede sa presunul 36. ženijný technický prápor. Jeho jednotky si vybudovali poľný tábor v okolí dnešných kasární Váh a Kempingu. Po podpísaní Moskovského protokolu 26. augusta 1968 sa situácia začala upokojovať, protesty postupne utíchali, nápisy z múrov a plagáty postupne mizli. 6. ženijný pluk sa vrátil k plneniu bežných mierových úloh výcviku a zabezpečenia života a vojaci z povolania sa mohli vrátiť z kasární domov. Na posilnenie Verejnej bezpečnosti pluk vyčleňoval od 2. septembra 1968 do konca októbra 1968 do spoločných hliadok v Galante, Šali a Seredi denne po 6 vojakov vyzbrojených samopalmi a bodákmi. Vojská 8. motostreleckej divízie sa do 25. októbra 1968 postupne siahli do Maďarska. Na základe Zmluvy medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Zväzu sovietskych socialistických republík o podmienkach dočasného pobytu sovietskych vojsk na území Československej socialistickej republiky, podpísanej 16. októbra 1968 zostalo v ČSSR vyše 75 000 sovietskych vojakov, zoskupených v tzv. Strednej skupine sovietskych vojsk. Jej prvým veliteľom sa stal generálporučík Majorov. Rozmiestnenie Strednej skupi-

Minister národnej obrany ČSSR armádny generál Martin Dzúr (v popredí oprostred) v roku 1975
zdroj: Album fotografií z cvičenia Zbor 75, Sieň klávy 91. ženijného pluku Sereď

ny sovietskych vojsk v ČSSR malo veľký vplyv aj na seredskú vojenskú posádku. ČSLA musela uvoľniť objekty v posádke Mladá v stredných Čechách, kde bola dovtedy dislokovaná jej 13. tanková divízia. Tá bola premiestnená na Slovensko s veliteľstvom v Topolčanoch a od 10. októbra 1968 do seredských kasární v priestoroch súčasného Múzea holokaustu pribudol 1. Oderský ženijný prápor (Vojenský útvar 8006) v jej podriadenosti, ktorému velil podplukovník Oldřich Tomek. Z Komárna bol od 15. októbra 1968 do Serede presunutý 2. prápor pásových samohybných súlodí (Vojenský útvar 6930) s veliteľom majorom Petrom Žákom, ktorý sa však k 1. septembra 1969, vzhľadom na nevyhovujúce ubytovacie podmienky, presťahoval do Kamýka nad Vltavou. Major Petr Žák pritom zostal v Seredi ako veliteľ 1. ženijného práporu a podplukovník Tomek sa vrátil do Čiech ako veliteľ 2. práporu pásových samohybných súlodí. 16. ok-

Ceskoslovenskí vojaci sa kúča s maďarskými vojakmi, 20. október 1968, zdroj <https://444.hu/2018/07/15/ethuny1-friedmann-andre-fotoreporter>

tóbra 1968 sa zo Serede do Znojma odšahoval kvôli nedostatku priestorov aj 77. cestný špeciálny mostný prápor (Vojenský útvar 6396) pod velením podplukovníka Štefana Uhlára, dislokovaný v Seredi od 1. februára 1964. Sovietske vojská odišli až po novembri 1989. Posledný vojenský transport z územia bývalého Československa vypravili 19. júna 1991. Príchod okupačných vojsk neznamenal iba stratu nádejí a ideálov, ale aj životov. V Šali, Galante ani Seredi si invázia životy nevyžiadala, ale v prvých týždňoch okupácie zahynulo najmenej 135 občanov Československa, 41 z nich bolo zo Slovenska. Jednou z obetí sa stal aj Jozef Szvityel z obce Neded, ktorý podľahol strelnému zraneniu 26. novembra 1968 v Bratislave. Ťažko zranených bolo približne 300 ľudí a viac ako 500 občanov utrpelo ľahké zranenia. Počet obetí, ktoré zomreli v Československu v dôsledku invázie vojsk Varšavskej zmluvy do definitívneho odchodu sovietskej armády v roku 1991, dosiahol podľa najnovších výskumov číslo 406.

Na strane invázných vojsk došlo tiež k stratám životov. Prameňe uvádzajú od 21. augusta do 20. septembra 1968 počet 110 mŕtvych, z toho 98 príslušníkov Sovietskej armády, 7 príslušníkov Poľskej ľudovej armády, 1 príslušník Bulharskej ľudovej armády a 4 príslušníkov 8. motostreleckej divízie MĽA, pričom podporučík József Bogáth sa utopil pri prevrátení tanku do rieky Ipeľ, jeden vojak zahynul pri nesprávnej manipulácii so zbraňou, jeden vojak dostal infarkt a jeden spáchal kvôli nešťastnej láske samovraždu.

Vojská za sebou zanechali zničené cesty, poškodené domy, ploty, verejné osvetlenie. Podľa odhadov vtedajšieho československého ministerstva financií dosiahla výška priamych škôd 1,4 miliardy korún, neskôr boli odhadnuté až na 4,48 miliardy korún. Vo vtedajšom okrese Galanta boli škody vyčíslené na 1 030 100,- Kčs, z toho v Šali to bolo 514 000,- Kčs a v Seredi 491 500,- Kčs. Rastislav Petrovič zo Serede napríklad uviedol, že tanky poškodili kamenné obrubníky cesty na moste cez Váh a tie museli byť vymenené za betónové. Dlhodobý pobyt sovietskych vojsk spôsobil veľké škody na životnom prostredí. Len na slovenskom území dosiahli v rokoch 1990 – 1992 náklady na sanačné práce výšku 825 986 568 825,- Kčs.

Ako ďalší dôsledok invázie treba pripomenúť, že ďalšie tisíce

občanov ČSSR síce neprišli o život, ale stali sa cieľom čistiek a perzekúcie z politických príčin formou preverovania činnosti v roku 1968 a postoja k okupácii. Z ČSLA prepustili po augustových udalostiach v roku 1968 v dvoch vlnách čistiek takmer 12 000 vojakov z povolania a občianskych zamestnancov vojenskej správy, z toho na Slovensku ich bolo približne 1200, vojenská hodnosť bola odňatá alebo znížená 2246 vojakom a 643 vojakov prišlo o vyznamenania.

Pramene:

Daniel Povolný - Vojenské řešení Pražského jara 1968, Vojenský historický ústav Praha 2008

Alexander Maskalík - Incidentsy medzi príslušníkmi Československej ľudovej armády a armád Varšavskej zmluvy na prelome leta a jesene 1968, Vojenská história, 3/2015, Vojenský historický ústav, Bratislava

Pataky Iván - A vonakodó szövetséges (A Magyar Néphadsereg közreműködése Csehszlovákia 1968. évi megszállásában), Budapest, 1996

Pataky Iván - „Zala hadgyakorlat“ A rétsági 31. harckocsi ezred részvétele Csehszlovákia 1968. évi megszállásában Felderítő Szemle 1-2019,

Csik Ádám Lajos - Az 1968-as csehszlovákiai bevonulás a 31. harckocsiezred összefoglaló jelentése alapján, JATEPress, Szeged, 2018

Horváth Attila - Csehszlovákia 1968-as megszállásában résztvevő Magyar Katonai Kontingens utánszállítási tapasztalatai, Katonai logisztika 3/2001, Magyar Katonai Logisztikai Egyesület, Budapest

Miroslav Demín - Fakty a svedectvá Šalanov, Mesto Šala, 2018 <http://somogyi-obsitos.hupont.hu/11/marcali-kepek> https://www.21august1968.sk/data_august68/obete/obete-augusta-68.pdf

Prokop Tomek – Ivo Pejčoch - Černá kniha sovětské okupace. Svět křídel 2015

<https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=439324>

https://www.enviromagazin.sk/enviro2008/enviro6/14_sucasny.pdf

Pripravil:

*podplukovník v. v. Ing. Ondrej Urban
predseda Zväzu vojakov SR - klub Sered'*

pokračovanie na str. 22

Druhý pohľad na kontroverzný rok 1968, alebo kto je okupant a kto spojenec? Kto píše a kto a prečo prepisuje históriu?

Znevažovanie histórie bývalých socialistických štátov podľa manuálu západného sveta, degradovanie krajiny najväčších vojenských obetí – bývalý Sovietsky zväz, prepisovanie dejinných udalostí, pričom sú vypichnuté menej podstatné a zamieňané za vrcholové, čo urobilo z obetí druhej svetovej vojny proti nacistom s odkazom na súčasnosť agresorov a, naopak, vrahov národov a národností pred 80 rokmi si dnes uctievať ako spojencov.

V roku 1955 vznikla varšavská zmluva ako spojenectvo a obranná vojenská spolupráca socialistických štátov – ako reakcia na založenie spolku NATO v roku 1949. Rok 1968 je stále kontroverzným rokom a udalosťou z hľadiska hodnotového významu a vplyvu na život občanov v Československu, ktoré bolo jedným z členov Varšavskej zmluvy. Pokiaľ sa člen tejto zmluvy cítil ohrozený, mal právo požiadať o pomoc ostatných členov. Spojenecké vojská Varšavskej zmluvy (teda nielen sovietske) prišli do Československa na základe pozvania vládných predstaviteľov, čiže úplne legálne, v čom je aj kontroverznosť, pretože rôzni „odborníci“ a znalci dejín to vysvetľujú rôzne. Zdravým sedliackym rozumom sa však stačí opýtať, že keď je niekto s niekým spojencom a niekto niekoho pozve na návštevu alebo do krajiny, tak predsa nejde o okupáciu alebo agresiu. Aspoň takto to chápu mnohí občania Československa, ktorí

však nedostávajú priestor v médiách, aby vyjadrili svoje pocity a názory. Tento priestor dostávajú stále tí istí občania, ktorí neustále opakujú ten istý slovosled ako podľa manuálu. Aj na sociálnych sieťach celé roky kolujú rôzne názory, kde občania píše a hodnotia bývalý režim aj rok 1968, ale tiež rok 1989 a Nežnú revolúciu, rovnako tiež príchod spojeneckých vojsk Varšavskej zmluvy. Aj počas augusta tohto roka nás televízie „krmili“ rôznymi informáciami o tejto udalosti, samozrejme, všetko v duchu negatívnom voči bývalému režimu, a zároveň nesmierne oslavnom duchu, čo sa týka západných ideí, demokracie a smerovania k lepším západným zajtrajškom. Občanom sa však vplyvom uplynulých 34 rokov od tzv. Nežnej revolúcie otvorili oči a ich názory sú dosť hrozivé pre súčasnú demokraciu, pretože ju zažívajú na vlastnej koži a má čoraz ďalej od skutočných princípov demokracie. Zákony ľudskosti a občianskej demokracie dostávajú jeden úder za druhým, začínajú byť pre verejnosť v celej Európe hrozivo devastačné a môžeme bez zábran povedať, že aj bez optimistických vyhládok do budúcnosti. Na internete a sociálnych sieťach kolujú rôzne občianske názory, postrehy občanov, ktoré sa týkajú minulých rokov. V súvislosti s augustom 1968 a s príchodom spojeneckých vojsk Varšavskej zmluvy sme si mohli prečítať aj postrehy od našich občanov. Dovolím si tvrdiť, že vôbec nie sú ďaleko od pravdy, ba práve naopak. Posúďte sami.

Mgr. Alena JAŠŠOVÁ

Opäť ako každý rok, tak aj v tomto roku chcem poďakovať bývalým vojakom Varšavskej zmluvy, že príchodom na Slovensko v auguste 1968 zabezpečili ešte 20 rokov:

– Že som vyštudoval kvalitnú strednú školu zadarmo a k tomu som dostával aj štipendium.

– Že som vyštudoval kvalitnú vysokú školu zadarmo a k tomu som ešte dostával štipendium.

– Že som nemal starosti, kde sa zamestnať, a prijali ma do zamestnania, ktoré som si vybral, a ktoré bolo v súlade s odborom, ktorý som vyštudoval.

– Že ešte 20 rokov môj reálny plat každoročne stúpал.

– Že ešte 20 rokov som sa vôbec nemusel báť, že ma vyhodia z práce.

– Že kvalita školstva a výskumu bola na vysokej úrovni, a že aj vo výskumných laboratóriách USA som bol rovnocenným partnerom absolventom univerzít USA a sveta.

– Že manželka a ja sme skoro zadarmo dostali od zamestnávateľa byty.

– Že ešte 20 rokov som sa nemusel báť, že syn alebo dcéra sa dajú na drogy alebo gamblérstvo.

– Že ešte 20 rokov som sa nemusel báť, že dcéru predajú ako dobytok na prostitúciu do demokratických krajín.

– Že ešte 20 rokov som sa nemusel báť, že syn a dcéra po skončení vysokej školy alebo PhD nebudú musieť odísť do zahraničia a prosiť sa tam o podradnú prácu, kde nás už považujú za kvalitnú slovenskú „menejcennú rasu“.

– Že ešte 20 rokov som sa nemusel báť, že dcéra po maturite alebo vysokej škole bude musieť robiť slúžku pre všetko, opatrovať nevládných seniorov v Rakúsku, v Nemecku..., ale bude môcť ešte 20 rokov opatrovať nás.

– Že ešte 20 rokov som sa nemusel báť, že syn alebo dcéra budú nezamestnaní, hľadať si prácu v zahraničí, že budú musieť kraďnúť, žobrať, alebo sa živiť odpadkami z kontajnerov.

– Že ešte 20 rokov sme vo svete neboli považovaní za kvalitný a užitočný ľudský zdroj.

– Že som ešte 20 rokov mohol pozerať kvalitné programy v televízii.

– Že ešte 20 rokov som v obchode mohol hrdo kupovať slovenské kvalitné potraviny a naše priemyselné výrobky.

– Že som sa bez strachu mohol poprechádzať v lese alebo večer aj v opustenej časti mesta.

– Že ešte 20 rokov som na Slovensku nevidel nezamestnaného, bezdomovca, narkomana, vyberača odpadkov, žobráka alebo ľudí, ktorých demokratická spoločnosť odsúdila na doživotný štatút menejcennej rasy alebo ľudského odpadu.

– Že ešte za 20 rokov, počas komunistického zázraku humanity (1968-1990) sa zvýšil počet obyvateľov Slovenska o 758 000. Väčšina z týchto ľudí by mali tiež ísť osobne poďakovať vojakom Varšavskej zmluvy, že sa narodili (po roku 1989, za 25 rokov počet obyvateľov stúpol len o ~100 000).

– Že ešte za 20 rokov, počas komunistického zázraku, sa ročne zvyšoval počet obyvateľov o 38 000, to znamená, že každý rok, obrazne povedané, sa mohlo postaviť nové mesto na Slovensku, ktoré malo 38 tisíc obyvateľov, so všetkým vybavením, ako potraviny, byty, šaty, školy, nemocnice, sociálne zabezpečenie, zamestnanie, dôchodky, dôstojný život, atď... Takto počas komunistického zázraku sa mohlo postaviť v rokoch 1968-1989 ešte 20 takýchto miest.

– Že ešte za 20 rokov, počas komunistického zázraku humanity sa na Slovensku, sa postavilo 800 000 finančne dostupných bytov. Že sa postavila napríklad Petržalka v Bratislave a sídliská v mnohých slovenských mestách.

– Že ešte za 20 rokov počas komunistického zázraku humanity sa na Slovensku postavilo 4960 tried v škôlkach. Počas 20 rokov sa na Slovensku odovzdávala jedna trieda v škôlke každý pracovný deň.

– Že ešte za 20 rokov, počas komunistického zázraku, priemyselná výroba v stálych cenách stúpla 3-krát.

– Že ešte 20 rokov som sa nemusel báť, že v televízii alebo printových médiách budem vidieť produkty degenerácie ľudského ducha, a mnohých morálnych uchylákov predvádzajúcich sa v televízii a v printových médiách.

– Že ešte 20 rokov som sa nemusel báť profesionálnej informačnej a morálnej totality na televíznych stanicích.

– Že ešte 20 rokov nemali možnosť kolonizátori Veľkého hamburgera vychovávať slovenského Motroka fungujúceho len v mentálnom rozsahu: **jesť, piť, kakať, cikať, súložiť.**

– Že ešte 20 rokov som nemusel bezmocne sledovať našu kolonizáciu, ničenie skoro všetkého, čo občania Slovenska vybudovali, úpadok a v niektorých parametroch až degeneráciu spoločnosti na Slovensku.

– Že ešte 20 rokov, morálni uchyláci, kolonizátori a bandy kriminálnikov nedostali voľnú ruku pri rozkrádaní a ničení slovenského poľnohospodárstva, priemyslu, vedy, techniky a kultúry.

– Že ešte 20 rokov kolonizátori nemohli zaviesť na Slovensku zločiny proti ľudskosti, ako narkomaniu, žobrákov, bezdomovcov, korupciu, vykorisťovanie, výpalníctvo, predaj ľudí, detskú prostitúciu, vraždy na objednávku, exekútorov, nevoľníctvo, stratu sociálnych istôt a fyzickej bezpečnosti, vystažovalstvo...

Milí a vážení vojaci Varšavskej zmluvy, ja viem, že Vás naši kolonizátori Vyvoleného hamburgera, „humanisti, demokrati“ a morálni uchyláci všetkého druhu len okydávali a okydávajú za to, že ste zabránili našej kolonizácii a úpadku v roku 1968. Ale nech Vás poteší, že po rokoch, keď títo uchyláci pomrú a skončí kolonizácia Slovenska, skončí výroba morálnych uchylákov a pomínie smrteľný strach z pravdy, tú veľkú kopu hnoja, ktorú na Vás nakydali, rozpráší vietor a pohnojí s ním konečne naše polia.

A verte, že príde nová generácia občanov Slovenska, ktorá nebude mať smrteľný strach z pravdy, a prídu aj odvážlivci, ktorí budú na Vás spomínať len v dobrom, a ktorí Vám za tých 20 rokov rozvoja Slovenska, ktoré ste zabezpečili, postavia aj pomník.

- spracované z rozhovorov bežných ľudí, na základe vlastných skúseností + sociálne siete/internet

365 PRÍLEŽITOSTÍ VYCHUTNAŤ SI SVOJU TERASU

BezHmyzu.sk
Tieniaca technika

-10%
na screenové
rolety

☎ 0940 642 246

ZLAVOVÝ KUPÓN: **GASA-10**

WWW.BEZHMYZU.SK

žalúzie - rolety - siete proti hmyzu - markízy - pergoly

• doprava v GA a SA okrese ZDARMA

Beh v nočnou Salou

coop
JEDNOTA

Tempo
SUPERMARKET

**PODPORILI SME PODUJATIE
BLAHOŽELÁME VŠETKÝM VÍTAZOM!**